

Laiškas Alfonsui Gučui, 1945-10 ar 11, [iš Kauno - į Vilnių].

Brangus Kolega, / Šio laiško padavėja p. Peseckienė yra nauja

Brangus Kolega [1],

Šio laiško padavėja p. Peseckienė [2] yra nauja mūsų buto šeimininkė — pagal mūsų Marytės [3] sutvarkymą.

Prašau jai padėti įsigyventi bute.

Bronė [4] turi būti tuojau iškrapštyta. Juo labiau, kad pirmadienį, apie 10 val. vakaro, man bebaigiant krauti čemodaną, Bronė man pareiškė, kad ji darbui ir gyvenimui pas mus visiškai netinkanti ir kad iš to nieko doro nebūsią, ir kad ji nenorinti atsisakyti nuo darbo VU Me.

Kol Bronė išsikraustys, p. Peseckienė miegos mano kabinete, paskui pereis į tą mažą kambarėlį. Būtų gerai, kad Bronė kraustytųsi lauk tuojau.

Labai prašyčiau padaryti štai ką.

Bronės maisto kontrol[i]nis kuponas yra atiduotas Rašytojų sąjungai, kad rūpintųsi jai kortelėmis kitam mėnesiui, — reikia jis iš tenai paimti ir atiduoti Bronei — būk geras, padaryk tai (užėiti į Rašytojų sąjungą apie 11—12 valandą).

Antras reikalas — padėti p. Peseckienei pas mus įsiregistruoti: ji atitinkamus dokumentus paruoš, — ji reikia tiktai nuvesti į Universitetą pas p. Zarembą [5], — o ten jau ji pati viską susitvarkys.

Čia pridedu laiškėlį Bronei, kurią prašau jai tuojau perduoti ir kelis blankus su mano parašu — gal bus reikalingi kokie nors įgaliojimai — tekstą prašau parašyti, kas reikės.

Būk dar kartą toks mielas, padėk pabaigti tvarkyti man šitą reikalą, — grįžęs kitus rūpesčius aš vėl pasiimsiu savo galvai.

Tamstos Balys

{Alpe mielas!

Važiavau ir nedavažiavau. Balys jau čia, tai ir aš likaus.

Tu turi Giedruką [6] ir tau užtenka, gal ir geriau, nekliudau.

Gražios ponios — šeimininkės neišsigąsk, kas rytą jai „labas rytas“ pasakyk ir plytelę padėk pūsti, ir kiaušinieneį kepk. Padrąsyk ir Konstantiną [7], kad nebijotų.

Iki greito pasimatymo.

Marytė}

KOMENTARAI

[1] Alfonsas Gučas (1907–1988), psichologas, pedagogas, tuo metu gyveno BS bute Vilniuje, Tauro g. 10 name. 1944–1947 m. VU Psichologijos katedros vedėjas, Istorijos ir filologijos fakulteto dekanas.

- [2] Jadvyga Peseckienė (1913-?), geografijos mokytoja, tuo metu Vilniaus Amato mokytojų instituto paskutinio kurso studentė. Gera Sruogų šeimos bičiulių – Marijos ir Juozo Nemeikšų – pažįstama. Jadvyga Peseckienė, norėdama baigti studijas ir neturėdama kur gyventi, Marijos Nemeikšaitės rekomenduota, apsigyveno Vilniuje, Tauro g. 10 name, kaip Sruogos pagalbininkė, šeimininkė. Sruogos bute Vilniuje šeimininkavo 1945-1947 m.
- [3] Marija Nemeikšaitė (1886-1970), pedagogė, priešmokyklinio vaikų auklėjimo pradininkė ir organizatorė Lietuvoje, akių gydytojo Juozo Nemeikšos sesuo, kartu su broliu buvo Sruogų šeimos bičiuliai.
- [4] Bronė, spėtina, BS buto gyventoja, padėjusi rašytojui tvarkytis, prieš ateinant Jadvygai Peseckienei. Matyt, apie ją rašyta: „Be to, Sruogos namuose tada šeimininkavo mergaitė, kuri nemokėjo nei kavos išvirti, nei lovos pakloti“ (Jadvyga Peseckienė, „[Prisiminimai apie Balį Sruogą]“, in: *Balys Didysis*, sudarė ir redagavo Reda Pabarčienė), Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1997, p. 362.
- [5] [Zaremba], VU darbuotojas.
- [6] Giedrė Žmuidzinavičiūtė-Gučienė (1913-2006), Alfonso Gučo žmona, pedagogė.
- [7] Konstantinas Jablonskis (1892-1960), teisininkas, teisės istorikas, VU Teisės fakulteto profesorius, kalbininko Jono Jablonskio sūnus, tuo metu gyveno BS bute Vilniuje, Tauro g. 10 name.